

1 skyrius

Sabina

2012 m. kovas

Mano šeimoje gerai žinoma, kad man nelabai sekasi išlaikyti paslaptis. Per visą savo gyvenimą galiu įvardyti tik du atvejus, kai įdomius nutikimus sėkmingai pasilaikiau sau.

Pirmąjį kartą tai įvyko suvokus, kad išimylėjau geriausią savo draugą. Mes sėdėjome užėigoje su dar keliais bičiuliais ir knebinėdama užkandžius pagavau tokį meilės ir pasididžiavimo kupiną žvilgsnį, kad visa jame tarsi paskendau. Apie šį pribloškiantį suvokimą niekam neprasitariau kelias valandas, bet kai visi išsiskirstėme, šią naujieną išpyliau kitame draugų būrelyje, nors niekas ir neklausė. Tėdas vėliau sakė, kad tą vakarą vengiau pažvelgti jam į akis, tik jis nesuprato kodėl. Jo nuomone, paslapties galiu ir neįvardyti, bet ją esant išduoda mano akys... ir jei tik būčiau tą vakarą į jį pažvelgusi, man nebūtų reikėję daugiau nieko kalbėti.

Manau, turint galvoje šlovingą mano reputaciją neišlaikyti paslapčių, tikrai išpūdinga, kad sužinojusi, jog laukiuosi, net dvi dienas neišplepėjau to mamai. Žinodami šį mano polinkį, ėmėmės visų saugumo priemonių – paskambinusi tėvams pakviečiau juos pas mus vakarienės, ir vos tik sutarus dieną bei valandą Tėdas paėmė iš manęs mobilųjį telefoną ir paslėpė.

Tačiau, net ir nesiėmus griežtų priemonių, esu tikra, *šįkart* būčiau sugebėjusi išlaikyti paslaptį. Norėjau, kad pranešta būtų ypatingai; juk esu vienturtė, tad jutau nepaaiškinamą spaudimą pagimdyti tėvams anūką. Mama su tėčiu nėra man pasakę nė žodžio, kad jau metas įsikurti ir gimdyti vaikus, bet gerokai peržengusi trisdešimtmetį pati mačiau, jog visus jų draugus supa triukšmingų anūkų būreliai. Išdidūs seneliai pasakodavo apie anūkus, kaip jie dalijasi automobiliukais, o mano tėvai galėdavo papasakoti tik apie mano nelabai įspūdingą mokytojos karjerą ar kelionių su Tedu nuotykius.

Būtų labai miela pavalgyti su jais ir tada, geriant kavą, civilizuočiai pranešti šią naujieną, bet, aišku, taip nenuitiko. Pasitikau juos prie durų, laikydama dvi dailiai suvyniotas dovanų dėžes, kuo plačiausiai šypsodamasi, nors akys buvo sklidinios ašarų.

– Sabina, kaip jautiesi? Kam čia? – mama dvejojama paėmė dėžutę. Kita ranka pakabino rankinę ant drabužių kabyklos, atsargiai nusivyniojo šaliką, tada užmetė jį ant rankinės. Tėtis įėjo paskui ją, kaip visada pakštelėjo man į skruostą, tada paėmė savo dovaną ir smalsiai ją papurtė.

– Tėti! Atsargiai! – nusijuokiau, paskui nekantraudama paraginau juos užeiti, kad galėčiau uždaryti duris. Mačiau, kaip jie sutriukę susižvalgė, ir pajutau, kaip nuo plataus vypsniio įsitempia mano skruostai.

– Atsisėskit ir išvyniokit. Nagi, abu! Paskubėkit!

Tedas stebėjo mus iš ankštos virtuvės kampo. Jis gamino sudėtingą patiekalą, kurį pradėjau ruošti aš, bet paskui man prireikė parinkti *tinkamus* kaspinus dovanoms. Mano vyro veide vis dar buvo matyti ta labai keista išraiška, atsiradusi prieš dvi dienas, kai mudu stovėjome vonios kambaryje šalia vienas kito ir stebėjome, kaip nėštumo teste išryškėja antroji juostelė. Tedas ir nerimavo, ir jautėsi pakylėtas, kaip ir tikėjausi, bet nenumaniau, kad bus toks *laimingas*. Mes buvome tam pasiruošę visomis prasmėmis.

Kai mama su tėčiu susėdo ir ėmė rišti kaspinus nuo dėžučių, Tedas atsirėmė į sieną prie viryklės ir rankomis apglėbė krūtinę. Jis

nenuleido nuo manęs akių, jatau mus užplūdusį saldų džiaugsmą. Nors kartą mudu širdyje laikėme paslaptį, kurios nežinojo niekas kitas.

Tėtis pirmasis išpakavo dovaną.

– Puodelis? – nustebeęs paklausė jis. Pasukiojo baltą puodelį ir pamatė užrašą kitoje jo pusėje. *Šauniausias pasaulio senelis*. Tėtis apstulbęs pakėlė akis į mane, tada pašokdamas ant kojų ir čiupdamas mane į glėbį vos neišmetė puodelio.

– Sabina! Ak, mieloji!

Viskas, kaip ir tikėjau – aš juokiausi ir varvinau ašaras jam ant peties, o jis vieną po kito bėrė klausimus:

– Kada sužinojai?

– Prieš kelias dienas.

– Tai kada ji gims?

– Ji? – susijuokiau. – Vaikelis gims lapkritį.

– Ar jau pagalvojote apie investavimą į studijų fondus? Tikrai nebus per anksti, o susitaupys daug mokesčių. Kitą savaitę atsiųsiu informaciją elektroniniu paštu. Sabina, atsisėsk, tau reikia ilsėtis. Ar turime šampano? Reikia šampano, tokia proga pridėra gurkštelti *Moët*. Einu, parnešiu.

Tėtis atsargiai nuvedė mane iki sofos, atsisėdusi pažvelgiau į mamą. Ji buvo išvyniojusi savo dovaną ir sustingusi sėdėjo ant sofos. Laikė puodelį suspaudusi delnuose, alkūnėmis pasirėmusi į kelius. Jos skruostai buvo nuraudę, žvilgsnis keistai reikšmingas.

– Megana? Kaip jaučiatės? – Tedas žengė kelis žingsnius iš virtuvės kampo prie sofos ir atsisėdo šalia mamos.

Rodos, ji atsitokėjo ir tada plačiai nusišypsojo Tedui.

– Kokia nuostabi naujiena. Labai džiaugiuosi dėl jūsų. Aš... *mes* net nenučiuokėme, kad jau galvojate apie vaikus.

– Mama, man trisdešimt aštuoneri. Mudu susituokę, padarėme karjerą, pakeliavome po pasaulį, pagaliau išikūrėme čia, Sidnėjuje... Ko gi mums laukti?

– Tu teisi. Žinoma, kad teisi.

Ji nuleido akis į puodelį ir tyliai pridūrė:

– Bet ar būtum trisdešimt aštuonerių ar devyniasdešimt aštuonerių, visada liksi *mano* kūdikiu.

– Nagj, Mege, – tėtis pakilo ir išsitraukė raktus iš užpakalinės kelnų kišenės, – greitai turėsi *tikrą* kūdikį, su kuriuo galėsi žaisti. Einu šampano. Eisi kartu, Tedai?

– Užmesti akį į daržoves, Pupa?

Vis dar nenuleidau akių nuo mamos, ji vėl įsistebeilijo į puodelį. Linktelėjau Tedui ir nusišypsojau, bet, vos tėtis išėjo, petimi parodžiau į mamą. Tedas tik truktelėjo pečiais, o aš į sutrikusį jo žvilgsnį atsakiau nusivaipydama.

Kai likome dviese su mama, nusprendžiau iškart išsklaidyti įtampą.

– Neatrodai labai laiminga, mama.

– *Žinoma*, kad esu laiminga, – mama įdėjo puodelį į dėžutę ir atsistojusi žengė kelis žingsnius iki mūsų valgomojo stalo ir virtuvės. Padėjo dėžutę ant stalo ir vėl įsmeigė akis į ją. – Kiek laiko, sakei?

– Atrodo, aštuonios savaitės. Kitą savaitę eisiu darytis ultragarso tyrimo; dabar gydytoja mano, kad gimdysiu lapkritį.

– Mieloji! – atsigręžusi mama įsmeigė į mane akis. – Dar nereikėtų sakyti žmonėms. Jei laukiesi aštuonias savaites, dar *nereiškia*, kad turėsi kūdikį.

Net krūptelėjau nuo tokio šiurkštumo. Nesumojau, ką atsakyti. Žodžiai žiaurūs, tonas šaižus – visai kaip kaukianti sirena. Man net nebuvo atėję į galvą, kad nėštumas gali kaip nors nelaimingai baigtis... ir kodėl taip turėtų nutikti? Nesu buvusi nėščia, tad kodėl turėčiau tikėtis blogiausio?

Nežinau, ką sakė mano veidas, bet iškart ėmiau tramdyti ašaras. Mama krūptelėjo, ir pamačiau, kad ji suspaudžia kumščius, tada giliai įkvepia.

– Turiu galvoje, Sabina, kad nėštumas... tiesiog... ne visada... – jos rudose akyse mačiau beviltišką maldavimą. – Tiesiog... nenoriu, kad kentėtum. *Prašau* tik neturėti didelių vilčių.

– Turiu vilčių, mama, – nusprendžiau kuo greičiau užmiršti, kaip ji man įgėlė ir kokį nusivylimą man atnešė ta akimirka. Ma-

niau, mama labai apsidžiaugs, iškart ims mane mokyti, kaip elgtis per nėštumą, padės ruošti motinystei. Atsistojusi norėjau praeiti pro ją į virtuvės kampaną, bet ji čiupo man už alkūnės ir lėtai pasuko į save. Mano skruostu nusirito ašara, aš nekantriai ją nusibraukiau.

– Atleisk, Sabina, – sušnabždėjo mama, tada delnais suėmė mano veidą. Nykščiu perbraukė drėgną mano skruostą ir pažvelgė tiesiai man į akis. – Suprantu, esi susijaudinusi, taip ir turi būti. Tiesiog aš dėl nėštumų tiek prisikentėjau. Todėl labiau, nei derėtų, dėl tavęs baiminuosi.

– Nėštumų? – pakartočiau. Esu vienturtė ir pirmą kartą girdėjau apie galimus brolius ar seseris. – Bet... niekada nepasakojai, kad buvo sunku... – stengiausi kalbėti atjaučiamai. – Kad buvo sunkumų laukiantis manęs.

Kurį laiką stebėjau ją, mačiau, kad jos mintys kažkur klaidžioja ir kad truputį virpa lūpos. Gilus liūdesys mamos akyse glumino, staiga suvokiau, kad netikėtai bus atsivėrusi sena mamos žaizda. Apkabinau ją per kaklą ir patraukiau į glėbį. Ji nemėgsta rodyti jausmų, bet šįkart, atrodo, to reikėjo. Mama spustelėjo mane glėbyje, trumpai ir įsitempusi, paskui atšlijo ir pasilygino palaidinę.

– Mums viskas buvo *siaubinga*. Esu tikra, tau su Tedu viskas bus daug lengviau.

Pajutau, kaip smarkiai galvoje tvinksi kraujas. Stengiausi kuo greičiau perprasti užuominas, visas džiaugsmas ir jaudulys išgaravo, jų vietą užėmė baimė ir nerimastingas budrumas. Mamos nėštumai buvo sudėtingi? Mane užliejo adrenalino banga, lyg staiga mano saugumui būtų kilusi grėsmė.

– Bet... nejauku klausti, mama, bet turiu žinoti, pasikalbėsiu apie tai su gydytoja, – prireikė milžiniškų pastangų išlaikyti tolygų balso tembrą ir aiškiai ištartį žodžius. – Ar žinai, kas sukėlė sunkumus?

Mama atsidususi papurtė galvą.

– Teorijų daug, bet iš tiesų taip ir nežinojome. Lengvai pastodavau – bent jau pirmus kelerius metus. Tiesiog man nepavykdavo išnešioti kūdikio ilgiau nei pirmą trimestrą.

Mamos veidas dabar buvo visiškai baltas, švietė tik du skaisčiai rožinių skaistalų apskritimai.

– Kiek kartų? – dvejodama paklausiau.

– Daug, – nukirto mama. – Tau tikrai nereikia jaudintis, mie-loji, ir labai atsiprašau, kad sureagavau ne taip, kaip derėtų. Tiesiog užklupot netikėtai. Paprasčiausiai nemaniau, kad judu su Tedu planuojate šeimos pagausėjimą.

– Bet jaudinuosi, mama. Suprantu, tau sunku apie tai kalbėti, bet turėsi man apie tai papasakoti, – įtampa nuo jos veido nepranyko, tad pasakiau tai, kas akivaizdu: – Mama... o jeigu tai paveldima?

Mano džiaugsmas dėl kūdikio visiškai išgaravo, bent jau šią akimirką. Ką tik supratau, kad ir mano džiūgavimas, ir nėštumas yra trapūs dalykai, juos gali sudaužyti net žodžiai. Prisiminiau mažyčius kostiumėlius, kurių pripirkau tą rytą, kai pamatėme teigiamą testo atsakymą. Jie buvo išdėlioti ant tualetinio stalėlio mano kambaryje ir man staiga pasidarė gėda dėl savo naivumo. Norėjau atsiprašyti, lėkti į kambarį, surinkti tuos drabužėlius ir užkišti kur nors viršutinėje spintos lentynoje.

Iš to, ką pasakė mama, galima daryti išvadą, jog yra didesnė nei vidutinė tikimybė, kad tų drabužėlių taip ir nepanaudosiu ir kad mažas žmogutis, kuris, *maniau*, yra saugus mano gimdoje, galbūt ne toks ir saugus. Gal turiu žudikišką geną, paveldėtą iš mamos, trukdantį man daugintis?

Mama, rodos, stengėsi sugalvoti, kaip viską paaiškinti, bet ėmiau nekantrauti.

– Atleisk, kad kamantinėjau, bet turiu žinoti, mama.

– Tai nepaveldima.

– Sakei, kad paaiškinimo nesulaukėte, tik teorijos, tad... kodėl taip manai?

– Esu tikra.

– Bet...

– Sabina! Nebeklausinėk.

Antrą kartą per vakarą iš nuostabos man užkando žadą, šįkart teliko stebeilyti į mamos nugarą, nes ji nuėjo prie viryklės ir ėmė ti-

krinti puodus bei keptuves. Neįmanoma nepastebėti, kaip jai drebėjo rankos kilnojant dangčius ar kaip tie dangčiai tarškėjo dedami atgal.

Kai atgavau balsą, tiesiog negalėjau liautis apie tai kalbėjusi. Mudvi su mama artimos – artimesnės nei kitos mano pažįstamos mamos ir dukterys, ir mintis, kad vėl imsiu ją skaudinti, mane liūdino dar labiau.

Bet ant kortos buvo pastatyti kiti dalykai, brangūs ir jau mylimi. Medicina labai pažengė į priekį nuo tada, kai mama laukėsi, ir jei mano nėštumui gali grėsti pavojus, galbūt galima tam užkirsti kelią, jei tik žinočiau, ką turiu žinoti. Nusprendžiau eiti užuolankomis.

– Ar gali papasakoti, kaip laukeisi *manęs*? – švelniai paprašiau. – Ar tave rytais pykindavo? Kol kas man sekasi, net nežinojau, kad laukiuosi.

Mama vis dar apžiūrinėjo puodus. Man atrodė, kad kiekvienas mano tariamas žodis ją žeidžia, ir nenutuokiau, ką daryti. Dvejojama ištiesiau ranką, kad paliesčiau jos nugarą, bet tada atsivėrė lauko durys ir grįžo tėtis su Tedu. Jų balsai dundėjo džiaugsmingai ir garsiai, dar labiau pabrėždami tarp mudviejų su mama tvyrančią įtampą. Mama pažvelgė per nedidelę mūsų svetainę tiesiai į tėtį prie durų, ir pamačiau, kad raudoni jo skruostai bąla.

– Megana... – tėčio žingsniai ir žodžiai staiga sulėtėjo ir tapo atsargūs.

– Mums reikia važiuoti, – sušnabždėjo ji.

– Ei, ne! – Tedas kilstelėjo rankoje atšaldytą butelį. – Taigi švėsimė, nepamiršot? Kas dedasi?

– Mama, nereikia, nebeklausinėsiu, – pasakiau, bet ji tik papurtė galvą ir praėjo pro tėtį ir Tedą. Supratau, kad ji išsigandusi, nes nusikabinusi rankinę ir šalikėlį nuo kabyklos neužsivyniojo jo atdžiai, kaip visada darydavo.

Tėtis pažvelgė į mane.

– Ką ji pasakė?

– Ji pasakė, kad dar pernelyg n-nesidžiaugčiau dėl kūdikio, – išspaudžiau ir išgirdusi, kad mikčioju, puoliau į ašaras.

Kelerius metus lankiausi pas logopedę, kad nustočiau mikčioti, ir dėl to galiu dėkoti tik mamai ir jos geležinei valiai. Nepamenu, kada paskutinį kartą sumikčiojau tardama žodį, bet vėlgi neprisi-
menu, kada buvau taip nusiminusi.

– Ji sakė, kad patyrė daug persileidimų ir kad dar nereikėtų niekam pasakoti. Kai paklausiau, kas sukėlė problemas ir ar tai paveldima, ji labai nusiminė. Atleisk, tėti.

– Ar ji *daugiau nieko* nesakė?

– O yra kas *daugiau*?

Tėtis sutrikęs išleido garsą, panašų į staugimą ar atodūšį.

– Parvešiu ją namo, atsiprašau, kad ji sugadino jums vakarą, – jis pasiėmė savo puodelį ir nudrožė tiesiai prie lauko durų. – Leiskit jai apsiprasti su naujiena ir nurimti, paskui viską atitaisysim, pažadu.

Durys užsitrenkė tėčiui už nugaros, ir tada prasiveržė mano tramdyta rauda. Tėdas numetė šampano butelį ant sofos ir suspau-
dė mane glėbyje.

– Kas po galais nutiko? – paklausė.

– Nė n-nenutuokiu, – man buvo sunku tarti žodžius. – Bet, manau, g-geriau rytoj nuvažiuokim pas gydytoją.

Jis atsargiai apsuko mane ir pasodino ant sofos, o jam įsitaisius šalia pamačiau ant valgomojo stalo tebestovintį mamos puodelį.

2 skyrius

Lilė

1973 m. birželis

Brangusis Džeimsai,
pakliuvau į didelę bėdą.

Slėpiau nuo tavęs vieną dalyką. Norėjau pasakyti, bet labai bijojau... Dabar kalbamės tik telefonu, o kai šnekuosi su tavimi, visada kas nors sukiojasi netoliese. Tada ketinau parašyti laišką, bet mano laiškus tau išsiunčia *tata*. Ir jeigu jis perskaitytų...

Na, jei būtų perskaitęs, manau, viskas būtų pasibaigę taip pat.

Džeimsai, aš laukiuosi. Suprantu, kad netikėta, ir labai apgailėstauju, kad turiu pranešti šitaip... Jei atvirai, būtų labai gerai, jei sugalvočiau, kaip šitą laišką pristatyti iki pašto, kad apskritai *sužinotum*.

Nežinau, kada tai nutiko... Spėju, prieš pat tau išvažiuojant į universitetą. Jaučiuosi tokia kvaila. Ar žinojai, kad iš to, ką darėme, ir atsiranda *vaikai*? Tu toks protingas, žinoma, kad žinojai. Na, o aš nežinojau, ir nors tu išvažiavai sausio pradžioje, iki pat balandžio nesupratau, kad laukiuosi. Vienuolės mokykloje mums dažnai minėdavo seksą... bet kalbėdavo apie jį kaip apie didžiausią blogį ir niekingą dalyką, tad man net į galvą neatėjo, jog tai yra tas pats, ką darėme *mes*. Juk mums viskas nutiko taip natūraliai, tiesa? Net

nebuvo nusprendę tapti pora, buvome tiesiog draugai ir staiga tapome šis tas daugiau. Net neprisimenu pirmojo mūsų bučinio... Ar tu prisimeni? Tuo metu tai net neatrodė svarbu, tiesiog dar vienas mūsų meilės žingsnis. Mūsų veiksmai tiesiog sekė vienas kitą, tarsi mus būtų vedę instinktai. Nė akimirkos nebūčiau pagalvojusi, kad užsiimame tuo vienuolių draudžiamu *dalyku*.

Iš pradžių maniau, kad esu tiesiog pavargusi, nes labai tavęs ilgėjau. Norėjau visą dieną gulėti lovoje ir miegoti, neturėjau apetito, dėl to mama ėjo iš proto. Ji nuolat mane barė, o Henris pravadžiavo „iš meilės mirštančia Lile“. Tada grįžo apetitas, drabužiai ėmė vis labiau veržti, bet vis dar nieko nesupratau. Gal tiesiog per daug valgau, atsigriebdama už tuos pirmuosius metų mėnesius, kai buvau gyva vos keliais kąsneliais.

Kas iš tiesų dedasi, susivokiau tik nugirdusi vieną mergaitę mokykloje kalbant apie mėnesines. Tada prisiminiau, kad paskutinės man buvo prieš Kalėdas. Net *aš* žinau, ką *tai* reiškia.

Kurį laiką mėginau apsimesti, kad nieko nenutiko, ir iš pradžių sekėsi nesunkiai. Berniukai erzino, kad papildėjau, bet aš juk pripratusi. Mokyklos uniforma vis labiau veržė, bet niekas nekreipė dėmesio, ir aš negalvojau apie kūdikį, tave ar ką tai reiškia mums visiems.

Tada kūdikis pradėjo spardytis. Suvokiau, kad anksčiau ar vėliau kas nors susipras ir mano paslaptis išaiškės. Naktimis vartydavausi ir blaškydavausi lovoje, laukdama, kada nukris virš galvos kabantis kirvis. Paslaptis darėsi per didelė man vienai išlaikyti... Kai baimė, kad sužinos *tata*, sustiprėdavo, užsimerkdavau ir mėgindavau įsivaizduoti, kas tada bus. Keista, maniau, kad galiu mintimis įveikti baimę, jei tik rasiu išeitį.

Įsivaizduodavau, kaip tėtis įsiunta ir kaip jam gėda; įsivaizduodavau mamos pasibjaurėjimą. Galvoje rašydavau kvailą filmo scenarijų, kaip viskas bus – keisdavau istoriją pagal tai, ar tėtis sužinos vakare, ar iš ryto, ar man būnant mokykloje. Įsivaizduodavau liepingas dienas, tada saulėtas, kitų vaikų gimtadienius ar dieną, kai reikės gimdyti.

Kad ir ko prisigalvodavau, viskas baigdavosi taip pat: atsidurdavau ant tavo laiptų, padėdavau lagaminą ant kilimėlio ir pabelsdavau į duris, laukdama, kol tavo mama atidarys.

Ir neklydau dėl daugelio dalykų. Tą rytą tėtis mane pažadino ir liepė susikrauti lagaminą. Jis įsakė visiems septyniems vaikams išsirikiuoti ir stebėjo, kol su visais atsisveikinau. Kasia ir Henris verkė, jų akyse mačiau gailestį. Blogiausia buvo su mama. Ji net negalėjo į mane žiūrėti – slėpėsi virtuvėje ir verkė, o kai norėjau, kad ji atsiskuktų su manimi atsisveikinti, nupurtė mano ranką sau nuo peties ir dar garsiau sukūčkiojo.

Tada, kaip ir nuspėjau, tėtis įgrūdo mane į automobilį ir ėmė šaukti. Kol važiuome ilgu keliuku, vedančiu iš ūkio, jis rėkė su tokiu įsiūčiu, kad jam iš burnos tryško seilės, o aš tiesiog sėdėjau šalia ir tramdžiau ašaras.

Jis kalbėjo baisius dalykus, ir, manau, to nusipelniau. Be paliovos aiškino, kad suteršiau Vizleckių vardą ir jį nuvyčiau, o blogiausia – jis vadino mane žodžiais, kurių net nemaniau *mano tatą* mokant. Supratau, kad jei pravirkčiau, tik dar labiau jį supykdyčiau, tad stengiausi žiūrėti sau į kojas ir tvardyti. Žinai, koks ryškus jo akcentas, kai jis pyksta. Šiandien tikrai atrodė, kad jis bliuna ant manęs lenkiškai. Jo žodžiai liejosi tarsi nepalijuojama ir nesibaigianti įniršio srovė, tarp jų beveik nebuvo tarpų.

Laikiausi, kartojau sau, kad viskas bus gerai. Maniau, jis nuveš mane pas tavo mamą ir tėtį, ir jie taip pat ant mūsų pyks, tačiau bent jau leis man tau paskambinti. Bet *tata* nenuvežė manęs į tavo namus. Mano lagaminas gulėjo ant užpakalinės sėdynės, bet man taip ir neteko patirti saldaus palengvėjimo, pastačius jį ant tavo kilimėlio sau prie kojų.

Kai išvažiuome iš ūkio, užuot pasukęs kairėn, jis pasirinko dešinę ir pasiekęs greitkelį nulėkė Orindžo link.

Žinau, kad iki Orindžo tik keturiasdešimt minučių kelio, bet nenumaniau, kur mane veža, todėl atrodė, kad keliaujam amžinybę. Maldavau pasakyti, kur važiuojame, bet jis suburbėjo, kad netikėtina „šeimos šiukšlių išpilti“ tavo šeimai. Jaučiausi tarsi išmesta

iš orbitos ir plūduriuojanti erdvėje – žinojau tik tiek, kad mašina važiuoja *tolyn* nuo visko, kas man pažįstama. Mėginau apsvarstyti visas galimybes. Ar jis ketina išsiųsti mane pas dėdę Adoką, kurio net nesu mačiusi, į Lenkiją? Ar mes važiuojame į abortų kliniką – jeigu apskritai yra tokių vietų?

Akimirką vyliausi, kad jis veža mane į traukinių stotį, kad išsiųstų pas tave... kaip būtų nuostabu.

Bet kai jis galiausiai sustojo, buvome atvažiavę į didžiulę Orindžo ligoninę, ir iš pradžių nieko nesupratau. Kurį laiką tiesiog tūnojome automobilyje. *Tata* sėdėjo rankas susidėjęs ant vairo, spokšodamas tiesiai, ir dabar jau rėkiau aš. Atrodė, jis net negirdėjo manęs, bet galiausiai, atrodo, išgirdo. Pirmą kartą gyvenime verkiau, o tėtis manęs neguodė.

Ne, šiandien jis nepeikė manęs už ašaras ir nepriminė, koks lengvas mano gyvenimas, palyginti su jo paauglyste karo nusiaubtoje Lenkijoje. Šiandien, pykčiui atlėgus, jam liko tik gėda ir liūdesys. *Tata* man paaiškino, kad atvažiavome ne į ligoninę, o į kitoje gatvės pusėje esančią prieglaudą. Pasakė, kad gyvensiu joje, kol gims kūdikis.

Užėjusius mus pasitiko prižiūrėtojos ir socialiniai darbuotojai. Jie pasodino mudu su *tata* šaltame kambarėlyje, ir jis pasirašė krūvą popierių. Jų buvo keli aplankai ir ant kiekvieno juodu žymekliu buvo užrašyta *Liliana Vizlecki, KĮ*. Tas KĮ greičiausiai koks nors kodas, gal mano kodas, kol būsiu čia. Manau, anksčiau ar vėliau sužinosiu.

Nuvyliau visus, Džeimsai. Buvau labai kvaila, o dabar esu nėščia ir viską sugadinau.

Džeimsai, nežinau, ar man pavyks išsiųsti tau šį laišką. Nežinau, kas bus ir kaip aš išgyvensiu šioje siaubingoje vietoje.

Žinau tik tiek, kad mudviejų meilė buvo toks stebuklas, kad net neketindami to mes sukūrėme *kūdikį*, ir aš jau myliu tą kūdikį lygiai taip pat, kaip myliu tave.

Suprantu, kad tu ką tik pradėjai studijuoti universitete ir kad ilgai apie tai svajojai. Žinau, kad visi mūsų ateities planai priklaus-

so nuo to, ar jį baigsi. Tad suprantu... tikrai ir gerai suprantu, kad labai daug tavęs prašau.

Bet jeigu negrįši dėl manęs... dėl *mūsų*... ir jeigu mudu nesusituoksim iki kūdikiui gimstant... net nežinau, kas tada nutiks. Net negaliu nuspėti. *Tata* neįsileis manęs į namus su kūdikiu skreite, o aš viena be tavęs pražūsiu.

Neverta mėginti man skambinti ar rašyti, man jau pasakė, kad neleis su tavimi kalbėtis. Tad prašau tiesiog atvažiuoti – sėsk į pirmą autobusą ir važiuok čia, tada susirasime teisėją ir iškart susituoksime, paskui, neabejoju, jie mane išleis.

Myliu tave visa širdimi, Džeimsai. Prašau man atleisti, kad nepasidalinau šia paslaptimi, ir prašau, ak, Dieve, būk geras... atvažiuok ir padėk man ir mūsų kūdikiui.

Su meile, Lilė